

OLAV DUUN (1876-1936)

Litterært sett er Olav Duun uten tvil en av våre største forfattere, en av de få som har vært kandidat til Nobelprisen i litteratur og som *nesten* fikk den i 1927, han manglet *en* stemme i Svenska Akademien ved avstemningen. Biografisk er han i litteraturhistorien ikke ofret mange linjene: Født på øya Jøa i Namdalen, utdannet som lærer etter å ha rodd fiske i flere år, hadde sitt arbeid i skolen til han fikk Statens kunstnerlønn i 1927, døde i Botne ved Holmestrand, der han hadde bodd siden 1908.

Bibliofilt virker Duun heller ikke særlig spennende, men det har tatt lang tid å finne ut av f.eks. om alle bøkene hans utkom i originalbind. Iflg. Norsk Bokfortegnelse fins alle som er eldre enn 1911 bare heftet, det samme gjelder en del av de senere. Men siden forrige utgave av "Norske førsteutgaver" ble utgitt har det dukket opp eksemplarer i originalbind av alle unntatt de to første. På bakomslaget av "Marjane" står anført at "Løglege skruvar" kostet heftet kr. 2,00, innb. kr. 3,00. Dessuten skriver Duun i et takkebrev til Olaf Norli i 1907: "...Ho tek seg betre ut i det grønne bandet, enn eg hadde vona...", så det er vel liten tvil om at "Løglege skruvar" fins i originalbind. Men til nå har vi ikke sett noe eksemplar. Heller ikke har vi støtt på noe eksemplar av "Marjane", vi har bare en nokså usikker referanse fra en som mener å ha sett den. Disse bøkene bør i dag, sjeldenheten tatt i betraktning, koste minst 7-8000 kroner. Mange av de andre eldste bøkene er også sjeldne, særlig i originalbind, og vil nok komme på over 2000 kroner. Alt etter 1926 ble imidlertid utgitt i store førsteopplag og er ganske alminnelige, så her kommer en langt med få hundrelapper. Og det er unødvendig å nøye seg med de falmende eksemplarene som det er så mange av.

Vi har registrert noen utgaver som er katalogført som "helsjirtingbind med foromslag medbundet". Antagelig er det flere Duun-bøker som utgitt i forlagsbind med foromslag. For øvrig har vi bygget på Kaare Haukaas' Olav Duun-bibliografi fra 1954 både med hensyn til førsteopplagenes størrelse og hvem som har tegnet omslagene.

OLAV DUUNS FØRSTEUTGAVER:

- 1907: Løglege skruvar og anna folk. Sogor. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk.* Helsjirtingbind.
- 1908: Marjane. Forteljning. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk.* Helsjirtingbind.
- 1909: Paa tvert. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk.* Helsjirtingbind.
- 1910: Nøkk sjølia. Norli. 1.200 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsjirtingbind i to varianter:
A. Med ramme i blindpreg på bakdekkelen.*
B. Uten ramme i blindpreg på bakdekkelen.
- 1911: Gamal jord. Sogor fraa Namdalen. Norli. 1.300 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsjirtingbind.
- 1912: Hilderøya. Norli. 1.500 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, kalligrafisk, av P.W. Johannsen. Helsjirtingbind.
- 1912: [-] Storbaaten. En barnefortølling. Av Ole Raabye. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet, signert KH (antagelig Kristen Holbø). Kartonasjebind.* Det kom en utgave på nynorsk i 1935, jfr. nedenfor.
- 1913: [-] Sommer-eventyr. Guttefortølling. Av Ole Raabye. Aschehoug.
Innbinding: Omslag, tegnet av Jacob Sømme. Kartonasjebind. Det kom en utgave på nynorsk i 1936, jfr. nedenfor.
- 1913: Sigyn. Forteljning. Norli. 1.500 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsjirtingbind.

- 1914: Tre venner. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1915: Harald. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av P.W. Johannsen. Helsingjirtingbind.
- 1916: Det gode samvite. Norli. 1.500 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av P.W. Johannsen. Helsingjirtingbind.
- 1917: Paa Lyngsøya. Norli. 1.500 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Ben Blessum. Helsingjirtingbind.
- 1918: Juvikingar. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Ben Blessum. Helsingjirtingbind.
- 1919: I blinda. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1920: Storbrylloppe. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk med vignett signert A.W. Helsingjirtingbind.
- 1921: I eventyre. Norli. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av P.W. Johannsen. Helsingjirtingbind.
- 1922: I ungdommen. Norli. 2.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av P.W. Johannsen. Helsingjirtingbind.
- 1923: I stormen. Norli. 3.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av P.W. Johannsen. Helsingjirtingbind. Finnes også med foromslaget medbundet helsingjirtingbindet.
- 1924: Blind-Anders. Fortelingar. 1.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av P.W. Johannsen. Helsingjirtingbind. Finnes også med foromslaget medbundet helsingjirtingbindet.
- 1926: Straumen og evja. Norli. 6.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Jacob Sann. Helsingjirtingbind.
- 1927: Olsøygutane. Norli. 4.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Albert Jærn. Helsingjirtingbind.
- 1928: Carolus Magnus. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, typografisk. Helsingjirtingbind.
- 1929: Medmenneske. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Per Rom. Helsingjirtingbind.
- 1930: Vegar og villstig. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Albert Jærn. Helsingjirtingbind i to varianter:
A. Ensfarvet i blått, rødt eller grønt.
B. Lysebrunt med striper på ryggen.
- 1931: Ragnhild. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Per Rom. Helsingjirtingbind i to varianter:
A. Ensfarvet i blått, rødt eller grønt
B. Lysebrunt med striper på ryggen.

- 1932: Ettermæle. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Albert Jærn. Helsingjirtingbind i to varianter:
A. Ensfarvet i blått, rødt eller grønt.
B. Lysebrunt med striper på ryggen.
- 1933: Siste leveåre. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Per Rom. Helsingjirtingbind i to varianter:
A. Ensfarvet i blått, rødt eller grønt.
B. Lysebrunt med striper på ryggen..
- 1935: Gud smiler. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Albert Jærn. Helsingjirtingbind i to varianter:
A. Ensfarvet i blått, rødt eller grønt.
B. Lysebrunt med striper på ryggen.
- 1936: Samtid. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Albert Jærn. Helsingjirtingbind i to varianter:
A. Ensfarvet i blått, rødt eller grønt.
B. Lysebrunt med striper på ryggen.
- 1938: Menneske og maktene. Norli. 5.000 eksemplarer.
Innbinding: Omslag, tegnet av Albert Jærn. Forlagsbind i to varianter:
A. Helsingjirtingbind.
B. Pappbind.

I tillegg nevner vi:

- 1935: Storbåten. Nynorsk utgave med Olav Duun som forfatternavn. Norges boklag.
Innbinding: Sjirtingryggbind.
- 1936: Somar-eventyr. Nynorsk utgave med Olav Duun som forfatternavn. Norges boklag.
Innbinding: Sjirtingryggbind.